

CONTROLUL A POSTERIORI A LEGALITĂȚII
SUPRAVEGHERII TEHNICE ÎN PROCESUL PENAL

DOI: 10.24193/SUBBIur.68(2023).2.6
Data publicării online: 23.12.2023

Mihail UDROIU*

Rezumat: Controlul *a posteriori* a legalității supravegherii tehnice implică o verificare a tuturor cerințelor de legalitate și proporționalitate ale ingerinței în dreptul la viața privată ulterior încuviințării acesteia de judecătorul de drepturi și libertăți ori al punerii în executare.

În acest cadru am prezentat modul în care Curtea Constituțională a apreciat că ar trebui să se asigure verificarea *ex post* a supravegherii tehnice, precum și noua reglementare procedurală cu evidențierea titularilor plângerii, a organelor judiciare competente să o soluționeze și a obiectului analizei judecătorului de cameră preliminară.

Deopotrivă, au fost evidențiate multiple ipoteze de interpretare ale noi proceduri în scopul evidențierii unor dificultăți de aplicare.

Cuvinte - cheie: supraveghere tehnică, legalitate, rezolvarea cauzei

---

* Jud. Dr. Mihail UDROIU, cadru didactic asociat în cadrul Facultății din Drept a Universității din Oradea, e-mail: mihail.udroi@uoradea.ro; <https://orcid.org/0009-0007-1293-1522>.

A *POSTERIORI* CONTROL OF THE LEGALITY OF TECHNICAL SURVEILLANCE IN CRIMINAL PROCEEDINGS

Abstract: The *a posteriori* control of the legality of the technical surveillance involves a verification of all the requirements of legality and proportionality of the interference in the right to private life after its approval by the judge of rights and liberties or the execution.

In this framework, I presented the way in which the Romanian Constitutional Court assessed that the *ex post* verification of the technical supervision should be ensured, as well as the new procedural regulation highlighting the person who can make the complaint, the judicial bodies competent to resolve it and the object of the preliminary chamber judge's analysis.

Likewise, multiple hypotheses of interpretation of new procedures were highlighted in order to highlight some application difficulties.

Keywords: technical supervision, legality, resolution of the case

Cuprins

Introducere	148
I. Premisa intervenției legislative	149
II. Procedura verificării legalității supravegherii tehnice instituită prin Legea nr. 201/2023	154
A. Titularii plângerii	154
B. Termenul de formulare a plângerii	157
C. Organul judiciar competent să soluționeze plângerea	161
D. Procedura de soluționare a plângerii	164
E. Soluții	167
Concluzii	168

Introducere

Peisajul legislativ român s-a dovedit a fi incendiar în vara anului 2023, prin multiplele modificări și completări ale Codului penal și de procedură penală operate prin Legea nr. 201/2023¹, Legea nr. 214/2023² sau prin Legea nr. 217/2023³.

Modificările și completările operate prin Legea nr. 201/2023 au fost realizate de legiuitor în îndeplinirea obligației pozitive prevăzute de art. 147 alin. (1) din Constituția României, republicată de a pune de acord prevederile neconstituționale constatate prin deciziile succesive ale Curții Constituționale a României cu dispozițiile Constituției.

Ne vom opri în continuare la analiza noii proceduri prevăzute în cuprinsul art. 145¹ C.proc.pen. prin intermediul căreia supravegherea

---

¹ L: 201/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea altor acte normative, M.of: 618/6 iulie 2023, în vigoare din 9 iulie 2023. Dispozițiile art. 145¹ alin. (1) și (4)-(9) din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare, se aplică și măsurilor de supraveghere tehnică dispuse în cauzele penale soluționate de procuror anterior intrării în vigoare a prezentei legi, dacă acestea se aflau în curs de executare la data de 6 iulie 2017, data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Deciziei Curții Constituționale nr. 244/2017, ori au fost dispuse și puse în executare între această dată și data intrării în vigoare a prezentei legi

² L: 214/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr. 318/2015 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate și pentru modificarea și completarea unor acte normative, M.of.: 634/11 iulie 2023, în vigoare din 14 iulie 2023.

³ L: 217/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și a Legii audiovizualului nr. 504/2002, M.of.: 634/11 iulie 2023, în vigoare din 14 iulie 2023, cu excepția art. I și II care intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2024..

tehnică dispusă în cursul urmăririi penale este supusă unei verificări de legalitate ulterior punerii acesteia în executare în scopul asigurării unei protecții eficiente a dreptului la viață privată.

I. Premisa intervenției legislative

Prin decizia CCR nr. 244/2017⁴ s-a constatat că „soluția legislativă cuprinsă în dispozițiile art. 145 C.proc.pen., care nu permite contestarea legalității măsurii supravegherii tehnice de către persoana vizată de aceasta, care nu are calitatea de inculpat, este neconstituțională”.

În motivarea soluției dispuse, instanța de contencios constituțional a reținut, în esență, următoarele:

- a) „analiza îndeplinirii obligației pozitive a statului, în sensul instituirii unui recurs efectiv, nu poate fi raportată la acele etape procedurale din materia supravegherii tehnice care sunt caracterizate de specificul secret pe care aceste măsuri le presupun la momentul respectiv, ci trebuie raportată la momentul procedural care se delimitează de celelalte prin pierderea acestui caracter. Cu alte cuvinte, în contextul etapelor procedurale din materia supravegherii tehnice care sunt caracterizate de specificul secret al acestor măsuri, dispozițiile art.140 alin. (7) C.proc.pen. își găsesc justificarea tocmai prin caracterul anterior relevat. Astfel, Curtea constată că justificarea ce intervine în primele etape procedurale și care determină însăși justetea caracterului definitiv al încheierii judecătorești, este înlăturată chiar de legiuitor în etapa procedurală reglementată de dispozițiile art.145 C.proc.pen.⁵.”;
- b) „în cadrul procedurii de cameră preliminară, în măsura în care persoanele prevăzute de art. 344 alin. (2) C.proc.pen. formulează cereri și excepții referitoare la nelegalitatea probelor obținute prin procedeul supravegherii tehnice, judecătorul investit cu

---

⁴ CCR, dec.: 244/2017, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 145 din Codul de procedură penală, M.of.: 529/6 iul. 2017, p. 2-9. (Opinie separată) p. 10-13.

⁵ CCR, dec.: 244/2017... n. 4, p. 4, pg. 21.

- soluționarea cauzei va putea verifica îndeplinirea tuturor condițiilor legale relative la procedura supravegherii tehnice⁶.”;
- c) „... potrivit alin. (2) al art. 341 C.proc.pen., petentul și intimații pot formula cereri și ridica excepții și cu privire la legalitatea administrării probelor ori a efectuării urmăririi penale, dacă în cauză a fost pusă în mișcare acțiunea penală. Astfel, din interpretarea dispoziției menționate, Curtea constată că eventualele critici referitoare la legalitatea măsurilor de supraveghere tehnică pot fi formulate numai de către inculpat (calitate obținută după punerea în mișcare a acțiunii penale), celelalte persoane vizate de măsura supravegherii tehnice fiind excluse de la acest drept.⁷”;
- d) „... indiferent de soluția pronunțată de judecătorul de cameră preliminară în cadrul procedurii verificării legalității și temeiniciei soluției de renunțare la urmărirea penală, dispoziția procedurală penală nu permite acestuia să se pronunțe asupra legalității măsurii supravegherii tehnice.⁸”;
- e) „noțiunea de viață privată include elementele la care art. 138 alin. (1) lit. a)–d) C.proc.pen. face referire, acestea putând face obiectul unor metode speciale de supraveghere. (...) nefiind un drept absolut, exercițiul dreptului la respectarea vieții private poate fi supus unor restrângeri. Astfel, paragraful 2 al art. 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și alin. 2 al art. 53 din Constituție prevăd condițiile ce trebuie îndeplinite pentru ca restrângerea exercițiului acestui drept să fie conformă dispozițiilor constituționale și convenționale.⁹”;
- f) „... ori de câte ori se aduce o atingere unui interes legitim al unei persoane, această persoană trebuie să aibă posibilitatea să se poată adresa instanței cu o acțiune în care să pună în discuție încălcarea astfel suferită și să obțină, dacă este cazul, reparația corespunzătoare, chiar dacă, în unele cazuri, acțiunea exercitată îmbracă forma unei căi de atac împotriva unei hotărâri judecătorești. Curtea apreciază că cele constatate anterior sunt cu atât mai pertinente în situația în care salvagardarea interesului

---

⁶ CCR, dec.: 244/2017... n. 4, p. 6, pg. 40-41.

⁷ CCR, dec.: 244/2017... n. 4, p. 6, pg. 41.

⁸ CCR, dec.: 244/2017... n. 4, p. 6, pg. 44.

⁹ CCR, dec.: 244/2017... n. 4, p. 7, pg. 50.

- legitim într-o anumită cauză se confundă, în fapt, cu ocrotirea exercițiului unui drept sau al unei libertăți fundamentale¹⁰.”;
- g) „... măsura supravegherii tehnice este dispusă de un judecător de drepturi și libertăți, acesta exercitându-și controlul în ceea ce privește îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 139 C.proc.pen. Cu toate acestea, Curtea reține că instanța europeană a respins deja raționamentul care conduce la concluzia potrivit căreia calitatea de magistrat a celui care dispune și supraveghează înregistrările implică, *ipso facto*, legalitatea și conformitatea acestora cu art. 8 din Convenție, un astfel de raționament făcând inoperant orice recurs formulat de părțile interesate. Astfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că, pentru a fi necesară într-o societate democratică, ingerința în dreptul la viață privată al unei persoane trebuie să se bucure de garanții adecvate și eficiente împotriva abuzurilor, concretizate în proceduri destinate controlului adoptării și aplicării măsurii restrictive cu scopul de a limita ingerința care rezultă din legislația incriminată la ceea ce este necesar într-o societate democratică (hotărârea din 3 februarie 2015, pronunțată în cauza *Pruteanu împotriva României*, pg. 48 și 50)¹¹”;
- h) „Din analiza dispozițiilor constituționale și convenționale și a jurisprudenței Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului, concluzia care se impune este aceea că, în materia măsurilor de supraveghere tehnică, ce constituie o ingerință în viața privată a persoanelor supuse acestor măsuri, trebuie să existe un control a posteriori încuviințării și punerii în executare a supravegherii tehnice. Astfel, persoana supusă măsurilor de supraveghere tehnică trebuie să poată exercita acest control în scopul verificării îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege pentru luarea măsurii, precum și a modalităților de punere în executare a mandatului de supraveghere tehnică, procedură reglementată de dispozițiile art. 142–144 C.proc.pen. Din această perspectivă, controlul *a posteriori* în materie trebuie să se refere la analiza legalității măsurii supravegherii tehnice, indiferent dacă această verificare se realizează în cadrul procesului penal sau independent de acesta. Curtea apreciază că existența unui control a posteriori ce are în vedere aceste aspecte se constituie într-o garanție a

---

¹⁰ CCR, dec.: 244/2017... n. 4, p. 7-8, pg. 56-57.

¹¹ CCR, dec.: 244/2017... n. 4, p. 8, pg. 60.

dreptului la viață privată, care conturează și, în final, pe lângă celelalte elemente necesare și recunoscute la nivel constituțional și convențional, determină existența proporționalității între măsura dispusă și scopul urmărit de aceasta, precum și necesitatea acesteia într-o societate democratică¹².”;

- i) „... Curtea reține că, în cadrul procesului penal, posibilitatea contestării legalității măsurii supravegherii tehnice este circumstanțiată de legiutor numai în ceea ce privește persoana inculpatului, în cadrul procedurii de cameră preliminară, după trimiterea în judecată, precum și în cadrul procedurii de cameră preliminară atunci când se soluționează plângerea împotriva soluției de clasare, dacă în cauză a fost pusă în mișcare acțiunea penală. Astfel, Curtea constată că reglementarea expresă a modalității de contestare a legalității măsurii supravegherii tehnice determină excluderea celorlalte persoane, care nu au nicio calitate în dosarul penal sau au calitatea de suspect, de la posibilitatea accederii la o instanță de judecată care să poată analiza acest aspect. Așa fiind, Curtea observă că inclusiv petenții din dosarul în care a fost ridicată prezenta excepție de neconstituționalitate, neavând nicio calitate în dosarul penal în care au fost autorizate măsurile de supraveghere tehnică, nu s-au putut adresa instanței de judecată în cadrul unui recurs efectiv pentru a fi analizată legalitatea măsurii dispuse. Așa fiind, Curtea constată că dispozițiile constituționale și convenționale amintite, precum și jurisprudența instanței de contencios constituțional și a celei europene impun o obligație pozitivă din partea statului ce are ca obiect reglementarea, în cadrul legislației interne, a unui „recurs efectiv” care să permită înlăturarea eventualei încălcări a drepturilor și libertăților fundamentale. Curtea apreciază că absența unui asemenea recurs în dreptul intern constituie o încălcare a acestei obligații, deci a dispozițiilor constituționale ale art. 21 și a celor convenționale ale art. 13. Or, având în vedere ansamblul elementelor anterior expuse, Curtea constată că în ceea ce privește persoanele supuse măsurilor de supraveghere tehnică, altele decât inculpatul, statul nu și-a respectat obligația pozitivă de a reglementa o formă de control a posteriori, pe care persoana în cauză să îl poată accesa în scopul verificării îndeplinirii condițiilor și, implicit, a legalității acestei măsuri. Acest fapt

---

¹² CCR, dec.: 244/2017... n. 4, p. 8, pg. 63-64.

- determină încălcarea prevederilor art.26 și art.53 din Constituție, precum și a celor ale art.8 și art.13 [CEDO]¹³.”;
- j) „Curtea constată că, pe lângă obligația pozitivă de a reglementa o formă de control a posteriori, pe care persoana în cauză să îl poată accesa în scopul verificării îndeplinirii condițiilor și, implicit, a legalității măsurii supravegherii tehnice, legiuitorul are obligația de a reglementa și procedura aplicabilă conservării și/sau distrugerii datelor interceptate prin punerea în executare, a măsurii contestate. Totodată, Curtea constată că din examinarea coroborată a celor reținute de instanța europeană în hotărârea din 16 iulie 2013, pronunțată în cauza Bălțeanu împotriva României și decizia din 17 ianuarie 2012, pronunțată în cauza Patriciu împotriva României, rezultă că eficiența căii de atac exercitate împotriva măsurilor de supraveghere tehnică se analizează în funcție de posibilitatea petentului de a solicita, pe de o parte, declararea interceptării ca nelegală, iar, pe de altă parte, acordarea de despăgubiri pentru ingerința suferită. Astfel, Curtea constată că, în materia protecției dreptului constituțional la viață privată, legiuitorul are obligația de a reglementa o cale de atac efectivă, care să permită persoanei supuse măsurii de supraveghere tehnică să obțină repararea apropiată a urmărilor încălcării contestate.¹⁴”.

Prin urmare, CCR a apreciat că legiuitorul trebuie să reglementeze un *control efectiv a posteriori* a respectării condițiilor în care a fost dispusă măsura de supraveghere tehnică atunci când s-a dispus o soluție de clasare sau de renunțare la urmărirea penală.

În ipoteza în care procurorul a apreciat că se impune dispunerea unei soluții de trimitere în judecată emițând rechizitoriul, procesul penal trece în faza de cameră preliminară, iar legea procesuală stabilește competența funcțională a judecătorului de cameră preliminară de a analiza, fie ca urmare a formulării unor cereri sau excepții de către părți sau persoana vătămată ori chiar din oficiu, dacă în cursul urmăririi penale au fost respectate toate

---

¹³ CCR, dec.: 244/2017... n. 4, p. 8-9, pg. 66-68, .

¹⁴ CCR, dec.: 244/2017... n. 4, p. 9, pg. 71-73.

condițiile legale pentru încuviințarea supravegherii tehnice ori pentru punerea acesteia în executare.

Deopotrivă, atunci când trimiterea în judecată s-a dispus de către judecătorul de cameră preliminară consecutiv admiterii plângerii formulate împotriva soluției de clasare dispuse față de inculpat, în condițiile stipulate de art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. c) C.proc.pen., intră în competența funcțională a judecătorului de cameră preliminară să evalueze la cerere sau din oficiu legalitatea încuviințării supravegherii tehnice ori punerii acesteia în executare.

II. Procedura verificării legalității supravegherii tehnice instituită prin Legea nr. 201/2023

Prin Legea nr. 201/2023 Codul de procedură penală a fost completat cu dispozițiile art. 145¹ care stipulează controlul *a posteriori* atât a legalității încuviințării și prelungirii măsurii de supraveghere tehnică (respectarea condițiilor, prevăzute de art. 139 – 141 și art. 144 C.proc.pen.), cât și a legalității punerii în executare a măsurii de supraveghere tehnică (respectarea condițiilor prevăzute la art. 142 C.proc.pen) pe calea plângerii adresate judecătorului de cameră preliminară¹⁵.

A. Titularii plângerii

Potrivit art. 145¹ alin. (1) C.proc.pen. „după rezolvarea cauzei de către procuror, orice persoană cu privire la care s-a dispus sau confirmat o

---

¹⁵ Pentru suplețea exprimării vom folosi noțiunea de plângere împotriva legalității supravegherii tehnice care va include ambele componente a căror legalitate poate fi contestată respectiv, legalitatea luării și prelungirii supravegherii tehnice și legalitatea punerii în executare a supravegherii tehnice.

măsură de supraveghere tehnică și care nu a dobândit în acea cauză calitatea de parte, precum și inculpatul față de care s-a dispus renunțarea la urmărirea penală sau clasarea pot formula plângere împotriva măsurii și a modului de punere în executare a acesteia”.

Astfel, poate formula plângere la judecătorul de cameră preliminară persoana față de care s-a dispus de judecător sau procuror sau confirmat de judecător (în ipoteza dispunerii de procuror) o măsură de supraveghere tehnică și cu privire la care s-a adoptat o soluție de netrimitere în judecată (clasare sau renunțare la urmărirea penală) prin ordonanță/rechizitoriu. Deopotrivă, va putea formula plângerea prevăzută de art. 145¹ C.proc.pen. și persoana față de care s-a dispus o soluție de renunțare la urmărirea penală, dar care nu a fost confirmată de judecătorul de cameră preliminară care a dispus prin încheiere clasarea.

De asemenea, potrivit art. II din Legea nr. 201/2023 pot formula plângere și persoanele supuse supravegherii tehnice în cauzele în care s-a dispus clasarea sau renunțarea la urmărirea penală anterior intrării în vigoare a Legii nr. 201/2023 (9 iulie 2023), dacă acestea se aflau în curs de executare la data de 6 iulie 2017 (data publicării în M.of a deciziei CCR nr. 244/2017), ori au fost dispuse și puse în executare între 6 iulie 2017 și 9 iulie 2023.

Nu se poate formula plângere în temeiul art. 145¹ C.proc.pen. mai înainte de a fi dispusă clasarea sau renunțarea la urmărirea penală în privința faptei și persoanei pentru care supravegherea a fost autorizată. Astfel, chiar dacă persoana supusă supravegherii tehnice a fost informată despre faptul că a făcut obiectul procedurii probator pe parcursul urmăririi penale, aceasta nu va avea deschisă calea plângerii în baza art. 145¹ C.proc.pen. mai înainte de dispunerea unei soluții de netrimitere în judecată.

Și în ipoteza în care s-a dispus clasarea, este posibil ca acest control de legalitate să nu mai poată fi realizat, dacă judecătorul care a soluționat

plângerea împotriva soluției de netrimitere în judecată dispuse față de un inculpat, a constatat, în condițiile art. 341 alin. (7) pct. 2 C.proc.pen., legalitatea supravegherii tehnice dispuse în cursul urmăririi penale față de inculpat prin raportare la aceleași critici.

Nu va putea formula plângere în temeiul art. 145¹ C.proc.pen. inculpatul trimis în judecată prin rechizitoriu sau prin încheierea judecătorului de cameră preliminară în acesta caz control de legalitatea urmând a fi efectuat în faza de cameră preliminară consecutiv formulării unor cereri ori invocării unor excepții.

Deopotrivă, nu se va putea formula plângere în temeiul art. 145¹ C.proc.pen. dacă procurorul dispune o soluție de clasare sau de trimitere în judecată cu privire la o parte dintre inculpații din cauză, iar cu privire la ceilalți inculpați (care au fost suspuși supravegherii tehnice) se dispune disjungerea cauzei și continuarea urmăririi penale deoarece procesul penal continuă față de aceste din urmă persoane.

Deopotrivă, nu se poate formula plângere în temeiul art. 145¹ C.proc.pen. de către persoanele ale căror convorbiri/comunicări au fost înregistrate ca urmare a întâlnirilor/discuțiilor cu persoana care a făcut obiectul supravegherii tehnice acestea neavând calitatea de „persoană cu privire la care s-a dispus sau confirmat o măsură de supraveghere tehnică”.

Tot astfel, nu a fost deschisă calea controlului a posteriori pentru persoanele supuse supravegherii tehnice, atunci când procedul probatoriu a fost dispus în mod nelegal de procuror și infirmat de judecătorul de drepturi și libertăți în condițiile art. 141 alin. (6) C.proc.pen. deoarece în această ipoteză nelegalitatea a fost deja înlăturată.

B. Termenul de formulare a plângerii

Potrivit art. 145¹ alin. (3) C.proc.pen. plângerea poate fi formulată într-un termen de 20 de zile (termen procedural, calculat pe zile libere potrivit art. 269 C.proc.pen.) care curge după cum urmează:

a) de la data primirii încunoștințării scrise despre dispunerea unei soluții de clasare sau de renunțare la urmărirea penală prin ordonanță sau rechizitoriu.

Art. 145¹ alin. (2) C.proc.pen. prevede faptul că procurorul **are obligația** ca, după rezolvarea cauzei prin dispunerea unei soluții de trimitere și/sau netrimitere în judecată, „să încunoștințeze în scris persoana supravegheată cu privire la emiterea rechizitoriului sau a ordonanței prin care s-a dispus soluția de clasare ori de renunțare la urmărirea penală¹⁶”.

Deopotrivă, trebuie avut în vedere că, potrivit art. 145 alin. (1) și (2) C.proc.pen., în cel mult 10 zile de la încetarea măsurii de supraveghere tehnică, procurorul **are obligația** „de a informa în scris pe fiecare persoană supravegheată despre măsura de supraveghere tehnică ce a fost dispusă în privința sa. În termen de 20 de zile de la primirea informării scrise, persoana supravegheată are dreptul de a solicita procurorului să îi aducă la cunoștință conținutul proceselor-verbale în care sunt consemnate activitățile de supraveghere tehnică efectuate, precum și să îi asigure ascultarea convorbirilor, comunicărilor sau conversațiilor ori vizionarea imaginilor rezultate din activitatea de supraveghere tehnică”.

Dacă procurorul a realizat pe parcursul urmăririi penale informarea cu privire la măsura supravegherii tehnice, precum și prezentarea

---

¹⁶ Tot astfel, potrivit art. 316 alin. (1) C.proc.pen. „ordonanța de clasare se comunică în copie persoanei care a făcut sesizarea, suspectului, inculpatului sau după caz, altor persoane interesate. Dacă ordonanța nu cuprinde motivele de fapt și de drept, se comunică și o copie a referatului organului de cercetare penală”.

conținutului suporturilor pe care sunt stocate activitățile de supraveghere tehnică ori a proceselor-verbale de redare, termenul de formulare a plângerii va curge de la data primirii încunoștințării persoanei supravegheate în condițiile art. 145¹ alin. (2) C.proc.pen. despre soluția de netrimitere în judecată dispusă față de aceasta, iar nu de la data realizării încunoștințării art. 145 alin. (1) C.proc.pen. cu privire la faptul că a făcut obiectul supravegherii tehnice.

Astfel, de la data încunoștințării începe să curgă termenul de contestare atât a supravegherii, cât și a modului de punere în executare a supravegherii.

b) de la data primirii informării scrise privitoare la supraveghere, sau, după caz, ulterior informării de la data prezentării conținutului suporturilor pe care sunt stocate activitățile de supraveghere tehnică ori a proceselor-verbale de redare când aceasta are loc după rezolvarea cauzei

Astfel, dacă în temeiul art. 145 alin. (3) C.proc.pen.¹⁷ a amânat pe parcursul urmăririi penale informarea cu privire la măsura supravegherii tehnice, precum și prezentarea conținutului suporturilor pe care sunt stocate activitățile de supraveghere tehnică ori a proceselor-verbale de redare, termenul de formulare a plângerii va curge de la data efectuării informării, respectiv a prezentării conținutului suporturilor pe care sunt stocate activitățile de supraveghere tehnică ori a proceselor-verbale de redare.

---

¹⁷ Potrivit art. 145 alin. (3) C.proc.pen. „procurorul poate să amâne motivat, cel mai târziu până la rezolvarea cauzei, efectuarea informării scrise sau prezentarea conținutului suporturilor pe care sunt stocate activitățile de supraveghere tehnică ori a proceselor-verbale de redare, dacă aceasta ar putea conduce la:

- a) perturbarea sau periclitarea bunei desfășurări a urmăririi penale în cauză;
- b) punerea în pericol a siguranței victimei, a martorilor sau a membrilor familiilor acestora;
- c) dificultăți în supravegherea tehnică asupra altor persoane implicate în cauză.”

În această din urmă ipoteză, dacă luarea la cunoștință despre conținutul suporturilor/procesele – verbale de redare are loc pe parcursul mai multor zile, termenul se va considera că începe să curgă de la data finalizării încunoștințării, iar nu succesiv în funcție de zilele și conținutul luat la cunoștință.

Potrivit art. II din Legea nr. 201/2023 în cazul persoanelor supuse supravegherii tehnice în cauzele în care s-a dispus clasarea sau renunțarea la urmărirea penală anterior intrării în vigoare a Legii nr. 201/2023 [9 iulie 2023], dacă acestea se aflau în curs de executare la data de 6 iulie 2017 [data publicării în M.of., a deciziei CCR nr. 244/2017] ori au fost dispuse și puse în executare între 6 iulie 2017 și 9 iulie 2023, dacă anterior intrării în vigoare a Legii nr. 201/2023 nu au făcut obiectul unor hotărâri judecătorești definitive în ceea ce privește legalitatea lor, măsurile de supraveghere tehnică pot fi contestate în termen de 20 de zile, care curge:

a) 9 iulie 2023, când informarea scrisă prevăzută la art. 145 alin. (1) C.proc.pen. și, după caz, prezentarea conținutului suporturilor pe care sunt stocate activitățile de supraveghere tehnică ori a proceselor-verbale de redare au avut loc înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 201/2023;

b) de la data primirii informării scrise prevăzute la art. 145 alin. (1) C.proc.pen. sau, după caz, de la data prezentării conținutului suporturilor pe care sunt stocate activitățile de supraveghere tehnică ori a proceselor-verbale de redare, dacă aceasta este ulterioară datei de 9 iulie 2023.

Prin decizia nr. 284/2023¹⁸ Curtea Constituțională a considerat că, prin raportare la criticile formulate, legiuitorul a reglementat o procedură de

---

¹⁸ CCR, dec.: 284/2023, referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea altor acte normative..., M.of.: 490/6 iun. 2023, p. 2-32.

verificare a legalității supravegherii tehnice în acord cu standardele constituționale și cu considerentele deciziei nr. 244/2017¹⁹.

---

¹⁹ În considerentele acestei decizii [CCR, dec. 284/2023 n.r.], instanța de contencios constituțional a arătat în esență următoarele: „Curtea observă că, potrivit [art. 145 C.proc.pen.] [...] informarea persoanei supravegheate are loc, întotdeauna, cel mai târziu *„până la rezolvarea cauzei”*, în timp ce art. 145¹ alin.(3) C.pr.pen reglementează momentul curgerii termenului de formulare a plângerii prin raportare la informarea persoanei supravegheate/prezentarea conținutului suporturilor și a proceselor-verbale, *„înainte de rezolvarea cauzei”* ori *„după rezolvarea cauzei”*. [...] Din coroborarea cele două texte de lege s-ar putea deduce că legiuitorul a reglementat modalitatea de calcul al termenului de exercitare a plângerii împotriva măsurii de supraveghere tehnică și a modului de punere în executare a acesteia într-o manieră neclară, ambiguă. Cu toate acestea, Curtea constată că norma criticată este redactată cu suficientă claritate pentru a permite aplicarea ei, cu atât mai mult cu cât precizia legii nu trebuie să fie înțeleasă în mod absolut. [...] Astfel, Curtea reamintește că, în succesiunea etapelor procedurale ce caracterizează procedura dispunerii măsurilor de supraveghere tehnică, efectuarea informării persoanei supravegheate sau prezentarea conținutului suporturilor/proceselor-verbale are loc cel mai târziu până la rezolvarea cauzei. Curtea reține că, în practică, pot să apară situații în care efectuarea informării persoanei supravegheate sau prezentarea conținutului suporturilor/proceselor-verbale să aibă loc în proximitatea etapei rezolvării cauzei (respectiv cu câteva zile sau chiar cu o zi anterior dispunerii unei soluții în cauză), astfel că primirea informării scrise sau, după caz, a conținutului suporturilor pe care sunt stocate activitățile de supraveghere tehnică ori a proceselor-verbale de redare are loc după rezolvarea cauzei. [...] Curtea constată că reglementarea în mod distinct a momentului de la care începe să curgă termenul de formulare a plângerii, după cum efectuarea informării/prezentării conținutului suporturilor și a proceselor-verbale a avut loc înainte de rezolvarea cauzei, respectiv primirea informării/conținutului suporturilor și a proceselor-verbale a avut loc după rezolvarea cauzei, este clară și neechivocă, necontravenind prevederilor art.1 alin.(5) din Legea fundamentală.” p. 23-24.

C. Organul judiciar competent să soluționeze plângerea

Conform art. 145¹ alin. (4) C.proc.pen., atât în cazul în care se contestă legalitatea măsurii supravegherii tehnice, cât și atunci când este contestată legalitatea punerea ei în executare, ***plângerea se adresează judecătorului de cameră preliminară de la instanța căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță***, potrivit încadrării juridice reținute de procuror.

Astfel, în cazul contestării legalității supravegherii tehnice după dispunerea unei soluții de clasare, stabilirea competenței nu se va putea face în funcție de încadrarea juridică dată de petent faptelor pentru care a fost dispusă soluția de netrimitere în judecată. Ipoteza se impune a fi lămurită.

În cazul în care prin plângerea formulată se contestă legalitatea supravegherii tehnice dispuse față petentul care are o anumită calitate specială și ale cărui acte fuseseră investigate în cauză, competența se va determina în funcție de calitatea persoanei, indiferent dacă soluția de clasare s-a dispus *in rem* (petentul fiind prezentat în mod direct în calitate de făptuitor atât în actul de sesizare a organelor de urmărire penală, cât și ordonanța de începere a urmăririi penale), sau *in personam* (când persoana cu calitate specială care formulează plângerea a fost suspect sau inculpat în cauză anterior dispunerii soluției de clasare).

În situația în care prin același rechizitoriu s-a dispus trimiterea în judecată a unor inculpați și o soluție de clasare față de alții ori față de același inculpat s-a dispus o soluție de trimitere în judecată pentru anumite infracțiuni și de clasare pentru altele, competența se va aprecia prin raportare la persoana și infracțiunea vizate de supravegherea tehnică care fac obiectul soluției de clasare, neoperând o prorogare de competență a instanței sesizate cu rechizitoriul în condițiile în care nu sunt incidente dispozițiile art. 44 alin. (2) și (3) C.proc.pen.

În unele situații, va prezenta relevanță și parchetul care a dispus soluția de clasare, deoarece competența va aparține tribunalului atunci când urmărirea penală a fost efectuată de D.I.I.C.O.T. sau de D.N.A. și legea nu prevede competența unei instanțe ierarhic superioare [de exemplu, în cazul în care în urma efectuării urmăririi penale D.N.A. dispune trimiterea în judecată a unui inculpat care are calitatea de procuror pentru comiterea infracțiunii de luare de mită și, prin același rechizitoriu, clasarea față de alt inculpat (care nu are vreo calitate de natură de a atrage incidența normelor de competență personală) pentru fals în înscrisuri sub semnătură privată, plângerea formulată de acesta din urmă prin care se contestă legalitatea supravegherii tehnice la care a fost supus în cauză va fi soluționată de judecătorul de cameră preliminară din cadrul tribunalului];

Față de dispozițiile art. 35-40 C.proc.pen. rezultă că plângerea poate fi formulată la judecătorul de la judecătoria, tribunal, curtea de apel, precum și Înalta Curte de Casație și Justiție, întrucât toate aceste instanțe au competență materială/personală de judecare a cauzelor penale în primă instanță.

Plângerea cu privire la legalitatea supravegherii tehnice este soluționată de judecătorul de cameră preliminară de la instanța competentă să judece cauza în primă instanță, chiar dacă ordonanța de clasare este emisă de un parchet superior parchetului corespunzător acestei instanțe; în acest caz nu operează o prorogare de competență a instanței pe lângă care funcționează parchetul care a dispus soluția de clasare (de pildă, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție preia efectuarea urmăririi penale într-o cauză de tentativă de omor; chiar dacă soluția de clasare a fost dispusă de acest parchet, suspectul care a fost supus supravegherii tehnice poate formula plângere prin care să conteste legalitatea procedurii probatorii la judecătorul de cameră preliminară de la tribunal, care este instanța

competentă să judece în fond omorul, iar nu la Înalta Curte de Casație și Justiție).

În ipoteza în care prin rechizitoriu s-a dispus trimiterea în judecată a unor persoane și clasarea față de alte persoane, iar judecata cauzei a fost strămutată, admiterea strămutării nu aduce nicio atingere lucrărilor procesuale efectuate în cursul fazei de urmărire penală, iar efectele strămutării nu pot fi extinse și asupra competenței teritoriale a judecătorului de cameră preliminară care soluționează plângerea formulată de persoana supusă supravegherii tehnice a cărei legalitate se contestă și cu privire la care s-a dispus o soluție de netrimitere în judecată.

În situația în care se dispune trimiterea cauzei la un alt parchet în temeiul art. 326 C.proc.pen.²⁰, instanța competentă teritorial să judece cauza, în ipoteza dispunerii unei soluții de trimitere în judecată, va fi:

1. Instanța pe lângă care funcționează parchetul la care a fost trimisă cauza și care a efectuat urmărirea penală, dacă acesta corespunde vreunui dintre criteriile prevăzute de art. 41 alin. (1) C.proc.pen.; prioritatea legală prevăzută de art. 41 C.proc.pen. va trebui în continuare respectată, întrucât instituția trimiterii cauzei la un alt parchet prevăzută de art. 326 C.proc.pen. vizează strict faza de urmărire penală, neputând pe această cale să opereze, implicit, și o modificare a competenței teritoriale a instanței;

2. Instanța corespunzătoare unității de parchet de la care a fost luat dosarul (competența originară), dacă niciunul dintre locurile enumerate în art. 41 alin. (1) C.proc.pen. nu se află în circumscripția teritorială a instanței pe lângă care funcționează parchetul la care a fost trimisă cauza. După

---

²⁰ Art. 326 C.proc.pen. reglementează în fapt o strămutare a efectuării urmăririi penale ce se poate dispune când există o suspiciune rezonabilă că activitatea de urmărire penală este afectată din pricina împrejurărilor cauzei sau calității părților ori a subiecților procesuali principali, ori există pericolul de tulburare a ordinii publice.

finalizarea urmăririi penale de către parchetul la care a fost trimisă cauza, va fi sesizată instanța competentă teritorial, înainte de trimiterea cauzei (de exemplu, dacă Procurorul General dispune trimiterea cauzei de la Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgu-Mureș la parchetul de pe lângă Judecătoria Brașov în vederea efectuării urmăririi penale, acest din urmă parchet va sesiza Judecătoria Târgu-Mureș, în vederea judecării cauzei, iar nu Judecătoria Brașov). Aceeași instanță va fi competentă teritorial să soluționeze și eventuale plângeri împotriva soluțiilor de scoatere sau de încetare a urmăririi penale.

Prin urmare, judecătorul de cameră preliminară din cadrul instanței competente potrivit regulilor de mai sus va fi cel care va soluționa plângerea formulată în temeiul art. 145¹ C.proc.pen.

D. Procedura de soluționare a plângerii

După înregistrarea plângerii la instanța competentă, aceasta se trimite, în urma repartizării aleatorii, judecătorului de cameră preliminară.

Dacă plângerea a fost depusă și repartizată administrativ judecătorului de la o instanță necompetentă, acesta va dispune prin încheiere definitivă declinarea de competență, cauza fiind trimisă judecătorului de cameră preliminară de la instanța competentă material/teritorial/personal să soluționeze plângerea.

În schimb, în ipoteza în care necompetența instanței este constatată înainte de repartizarea cauzei judecătorului de președintele instanței/secției penale, art. 145¹ alin. (5) C.proc.pen. prevede că acesta va dispune trimiterea *pe cale administrativă* a plângerii instanței competente. Plângerea greșit îndreptată se consideră valabilă dacă a fost introdusă în termen la organul judiciar necompetent.

Judecătorul de cameră preliminară stabilește termenul de soluționare și dispune încunoștințarea procurorului, precum și citarea petentului. Astfel, art. 145¹ alin. (6) C.proc.pen. stabilește limitele dezbaterii contradictorii care se va desfășura între petentul supus supravegherii tehnice și procurorul care a solicitat încuviințarea/prelungirea supravegherii tehnice. Pentru acest motiv, nu se impune citarea tuturor părților și subiecților procesuali din cauza în care a fost încuviințată supravegherea tehnică. Neprezentarea petentului legal citat nu împiedică soluționarea cauzei.

Procedura se desfășoară în camera de consiliu cu participarea obligatorie a procurorului.

Procurorul care a dispus clasarea poate participa la soluționarea plângerii în fața judecătorului, neafându-se în vreun caz de incompatibilitate.

Legea nu prevede faptul că asistența juridică a persoanei ce a formulat plângerea *este obligatorie*, chiar dacă pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea pentru care s-a dispus supravegherea tehnică este mai mare de 5 ani. Cred că este de analizat dacă pe cale pretoriană nu se impune stabilirea unui regim similar al dreptului la apărare cu cel din faza camerei preliminare (în ipoteza în care asistența juridică ar fi obligatorie).

Analiza legalității supravegherii tehnice se face prin raportare atât la materialul din dosarul de urmărire penală, cât și la orice alte mijloace de probă relevante și utile. Se observă că legiuitorul a instituit și în această materie principiul libertății probei, putând fi administrat orice mijloc de probă care nu este interzis de lege.

Obiectul probei este dat de obiectul verificării pe care judecătorul de cameră preliminară are competența funcțională de a o realiza conform art. 145¹ alin. (7) C.proc.pen.: legalitatea măsurii de supraveghere tehnică, precum și a modului de punere în executare a acesteia în raport cu dispozițiile art. 139 și art. 140-144.

Astfel, intră în competența judecătorului de cameră preliminară analiza îndeplinirii tuturor condițiilor legale *pentru încuviințarea procedurii probatorii* (de pildă, existența la momentul luării măsurii de probe din care rezultă suspiciunea rezonabilă cu privire la pregătirea sau comiterea unei fapte tipice, ori analiza testului de proporționalitate și subsidiaritate al măsurii supravegherii tehnice cu scopul urmărit prin acesta; deopotrivă, se poate constata nulitatea procedurii probatorii încuviințat de un judecător de drepturi și libertăți cu încălcarea normelor de competență materială sau personală) *ori pentru punerea acestuia în executare* (existența încheierii și a mandatului emis de judecătorul de drepturi și libertăți, durata totală a supravegherii tehnice prin raportare la limitele legale, efectuarea activităților de supraveghere tehnică în perioada de timp pentru care a fost emis mandatul etc.).

Prin urmare, în funcție de acest obiect de analiză judecătorul de cameră preliminară va evalua relevanța și utilitatea probelor solicitate a fi administrate de petent sau de procuror.

În urma stabilirii probelor în temeiul cărora urmează a se face evaluarea legalității supravegherii tehnice judecătorul acordă cuvântul în următoarea ordine: petentului și apoi procurorului.

Judecătorul de cameră preliminară se pronunță asupra plângerii prin încheiere motivată, pronunțată în camera de consiliu, întocmirea în două exemplare a minutei fiind obligatorie. Încheierea astfel pronunțată nu este supusă niciunei căi de atac.

E. Soluții

Judecătorul de cameră preliminară poate dispune una dintre **soluții**:

1. Respinge plângerea ca inadmisibilă dacă este formulată cu încălcarea art. 145¹ alin. (1) C.proc.pen. (de pildă, de o persoană care nu a fost vizată de mandatul de supraveghere tehnică, sau plângerea formulată înainte de „rezolvarea cauzei”), ca tardivă dacă este formulată cu încălcarea art. 145¹ alin. (3) C.proc.pen. sau ca neîntemeiată (când măsura de supraveghere tehnică a fost autorizată și executată cu respectarea dispozițiilor legale);

2. Admite plângerea și constată nelegalitatea măsurii de supraveghere tehnică, dacă aceasta a fost dispusă, confirmată, prelungită ori, după caz, pusă în executare în mod nelegal; judecătorul poate admite și în parte plângerea formulate atunci când nelegalitatea este localizată numai la anumite componente ale supravegherii tehnice;

Potrivit art. 145¹ alin. (9) C.proc.pen. în cazul admitterii plângerii, judecătorul dispune distrugerea datelor și a înregistrărilor rezultate din activitățile de supraveghere tehnică nelegal efectuate. Procurorul distruge probele astfel obținute și întocmește un proces-verbal în acest sens, care se depune la dosarul cauzei; procurorul poate delega activitatea de distrugere organelor de cercetare penală.

Încheierea prin care, în urma admitterii plângerii, s-a stabilit caracterul nelegal al măsurii de supraveghere tehnică constituie temeiul pentru promovarea unei acțiuni pentru repararea pagubei suferite de persoana îndreptățită, conform art. 539¹ și art. 541 C.proc.pen.

Concluzii

Deși verificarea *a posteriori* a legalității supravegherii tehnice a trecut un prim test de constituționalitate din analiza de mai sus se remarcă faptul că reglementarea extrem de generală a procedurii va ridica în continuare multiple dificultăți practice în special în componenta referitoare la respectarea termenului de formulare a plângerii, sfera titularilor plângerii ori a limitelor analizei judecătorului de cameră preliminară în special cu referire la condițiile de încuviințare a procedurii probatorii.